

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclu de studii	Licență – an univ. 2024-2025
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie ortodoxă pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Studiul Vechiului Testament III						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. pr. Cătălin VATAMANU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Ilarion ARGATU						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB / DF

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					33
3.8 Total ore pe semestru					75
3.9 Numărul de credite					3

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoproiector
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic</p> <p>CP2. Enunțarea corectă a doctrinei Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii</p> <p>CP3. Analiza și interpretarea textelor religioase, a datelor privind istoria Bisericii și istoria religiilor, în contextul determinat de nevoia de dialog</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine</p> <p>CT2. Elaborarea de politici cu privire la chestiuni religioase</p> <p>CT3. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Familiarizarea studenților cu textul Bibliei, cu noțiunile de hermeneutică biblică și fundamentarea biblică a învățăturilor dogmatice și moral-religioase.
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • explice și să prezinte profetismul biblic ca realitate unitară și coerentă; • descrie instituția profetismului biblic; • identifice principalele texte biblice cu relevanță profetică mesianică; • prezinte principalele narațiuni biblice în cărțile profetilor mari; • ancoreze discursul teologic în textul Vechiului Testament.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere în cărțile profetice ale Vechiului Testament	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs*</i> , Vatamanu, pp. 459-463.
2.	Fenomenul profetic (generalități)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 464-474.
3.	Fenomenul profetic la poporul ales	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 475-481.
4.	Isaia (personalitate și operă, specificul cărții).	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 482-492.
5.	Chemarea la profeție a lui Isaia (Is. 6)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 493-504.
6.	Exegeza textelor mesianice (2, 2-4; 7, 14; 9, 1-6; 11, 1-2; 40)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 505-524.
7.	Textele isainice despre Ebedul lui Iahve	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 525-535.

8.	Ieremia (personalitate și operă, specificul cărții).	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 536-565.
9.	Exegeza textelor mesianice (3, 17; 23, 4-6; 31, 31-34; 33, 14-22);	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 566-582.
10.	Iezechiel. (omul și opera, promotorul stilului apocaliptic, imagini și simboluri).	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 583-616.
11.	Exegeza textelor mesianice (17, 22-24; 21, 27; 34, 12-25; 36, 25-27; 37, 26-27; 44, 1-2; 47, 1);	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 617-622.
12.	Daniel (personalitate politică și religioasă a exilului babilonic).	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 623-631.
13.	Exegeza textelor mesianice (2, 44-45; 7, 13-14; 9, 24-27).	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 632-643.
14.	Importanța teologiei profetice veterotestamentare pentru exprimarea dogmatică a învățaturii Bisericii	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2h, <i>Note de curs</i> , Vatamanu, pp. 644-653.

Bibliografie

Referințe principale:

- [1]. *Biblia sau Sfanta Scriptura*, Editura Institutului Biblic si de Misiune Ortodoxă, Tiparita cu binecuvantarea Preafericitului Parinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romane. Cu aprobarea Sfantului Sinod, editia 2008 (și edițiile ulterioare). I-7165 TB
- [2]. Prof. dr. Pr. Petre Semen, *Introducere în teologia profeților scriitori*, Ed. Doxologia, Iași, 2010. III-15785 S.

Note de curs vor fi transmise studentilor prin e-mail.

Referințe suplimentare:

- [3]. *Dicționar biblic*, Editura creștină Stephanus, București, 1995. 22(03)/D39
- [4]. *Dicționar Enciclopedic de Iudaism*, Editura Hasefer, București, 2001. III-8411 D
- [5]. *Vocabular de Teologie Biblică*, publicat sub conducerea lui Xavier Léon-Dufour, Editura Arhiep. Rom.Catolice, București, 2001. 22(03)/L47
- [6]. *The Interpreter's Dictionary of the Bible, An Illustrated Encyclopedia*, Volume 1-4 and Supplementary volume, Abingdon Press, Nashville, 1991. IV-1375 D
- [7]. Sfantul Ioan Gura de Aur, *Comentariu la Isaia. Omilii la Ozia*; trad. si note de Laura Enache; studii introd. de Ingrid Bauer, Iasi: Doxologia, 2013. III-16393 S
- [8]. Sfantul Vasile cel Mare, *Comentariu la cartea Profetului Isaia*, trad. Alexandru Mihaila, Bucuresti: Basilica, 2009. III-14746 S
- [9]. Sfantul Grigorie cel Mare, *Omilii la profetul Iezechiel*, trad. din limba latina: Elena Sima si Ileana Ingrid Bauer; studiu introductiv si note de Ileana Ingrid Bauer, Iasi: Doxologia, 2014. 221.07/G84
- [10]. Pr. Ioan Sorin Usca, *Vechiul Testament in talcuirea Sfintilor Parinti, Vol. 16 : Ieremia, Plangerile lui Ieremia*, Bucuresti: Editura Christiana, 2017. II-34374
- [11]. Bartolomeu Valeriu Anania, *Cartea Profetului Isaia: Biblia comentata*, Bucuresti: Anastasia, 1999. I-3004 TB
- [12]. Prof. dr. Nicolae Neaga, *Hristos în Vechiul Testament*, Cluj-Napoca: Renașterea, 2007. II-23742 TB
- [13]. Pr. Atansie Negoită, *Teologia biblică a Vechiului Testament*, Editura „Sofia”, București, 2004. II-20722 S
- [14]. Martin Noth, *The History of Israel*, 2-nd ed., London: Adam & Charles Black, 1958. III-12053 TI
- [15]. Vladimir Peterca, *Mesianismul în Biblie*, Editura „Polirom”, Iași 2003. 22.05/P54
- [16]. Fericitul Theodoret al Cirului, *Tâlcuire la cartea proorocului Daniil*, trad. din greacă și note de Adrian Tănăsescu-Vlas, Editura „Sophia”, Cartea Ortodoxă, București, 2004. II-21801 TB
- [17]. Prof. Petre Semen, *Păcatul-boală a sufletului*, Editura „Panfilus”, Iași, 2004. II-21662 S
- [18]. Ioan Buteanu, *Exilul : pedeapsa si binecuvantare : calea proorocului Ieremia*, Bucuresti: Eikon, 2016. II-33492

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
-----	---------------------	-------------------	--

1.	Lucrarea Sfântului Duh în lume	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 361-506.
2.	Prefigurarea Bisericii în Vechiul Testament	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 361-506.
3.	I: Israel ca popor ales, Ierusalimul/Sionul	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 361-506.
4.	II: Noul Sion/Ierusalim, Legea cea Nouă; poporul Israel/pofoarele	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 361-506.
5.	Vocația profetică	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 361-506.
6.	Chemarea la slujire	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 361-506.
7.	Sfintele Taine ale Bisericii	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 506-608.
8.	Sfântul Botez	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 506-608.
9.	Mirungerea	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 506-608.
10.	Euharistia	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 506-608.
11.	Spovedania	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 506-608.
12.	Preoția	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 506-608.
13.	Cununia	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 506-608.
14.	Sfântul Maslu	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1h; <i>Îndrumări misionare</i> , D. Radu, pp. 506-608.

Bibliografie

- [1]. *Îndrumări misionare*, lucrare elaborată de un colectiv de autori de la Institutul Teologic Universitar din București; coordonator : pr. prof. dr. Dumitru Radu (manual), EIBMBOR, București, 1986. II-2177 S
- [2]. *Theologisches Handwörterbuch zum Alten Testament*: THAT, hrsg.von Ernst Jenni unter Mitarbeit von Claus Westermann, München: Kaiser, 1971. 038:221=112.2
- [3]. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, I, II, III, București, 1978; II-31622 TS
- [4]. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Învățătura Bisericii despre Sfintele Taine*, București: Basilica, 2018.
- [5]. Petre Semen, *Învățătura despre Sfânt și sfințenie în cărțile Vechiului Testament*, teză de doctorat în teologie, Editura Trinitas, Iași, 1993. III-2580 TS
- [6]. Dura, Nicolae, *Propovăduirea Cuvântului și Sfintele Taine în lucrarea de mântuire*, București: Institutul Biblic, 1998. III-6493 TS
- [7]. Eirini A. Artemi, *Învățătura despre Sfânta Treime a Sfântului Isidor Pelusiotul și influența sa asupra teologiei Sfântului Chiril al Alexandriei*, traducere din limba neogreacă Alexandru Prelepcean, Iași: Doxologia, 2018. III-18930
- [8]. Alexander Schmemmann, *Pentru viața lumii: Sfintele Taine și Ortodoxia*, ed. a 2-a, traducere din limba engleza de Pr. dr. Aurel Jivi, București: Basilica, 2012. II-29222 TP

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se studiază în alte centre universitare din țară și din străinătate. Prin conținuturile disciplinei se urmărește formarea viitorilor slujitori ai Bisericii, ca liturghi și propovăduitori ai Sfintei Scripturi.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- parcurgerea integrală a bibliografiei propuse la curs; - corectitudinea informației în formularea răspunsurilor la itemi; - relevanța textelor biblice; - coerența logică; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Examen (itemi obiectivi și subiectivi)	Examen scris – 70%
10.5 Seminar / Laborator	- realizarea portofoliului disciplinei; - relevanța informației biblice; - coerența logică exprimată în intervențiile orale; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Portofoliu	Seminar – 30%
10.6 Standard minim de performanță - identificarea a cel puțin două texte biblice din fiecare profet studiat, care prefigurează venirea Mântuitorului - cunoașterea noțiunilor „profetism”, „mesianism”, „apocaliptic”. - enumerarea în ordine a cărților profetice.			

Data completării,
30.09.2024

Titular de curs,
Conf. dr. pr. Cătălin VATAMANU

Titular de seminar,
Dr. Ilarion ARGATU

Data avizării în departament,
05.10.2024

Director de departament,
Conf.univ.dr.pr. Emilian-Iustinian ROMAN
